

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ- ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ- ΑΦΟΜΟΙΩΣΗ

Η μετανάστευση ως φαινόμενο δεν αποτελεί έκφραση της δίψας του μετα-νάστη για περιπέτεια ούτε και είναι ατομική υπόθεση, αλλά συνέπεια και συγχρόνως αιτία της άνισης ανάπτυξης των χωρών προέλευσης και υποδοχής των μεταναστών . Η σύγχρονη μετανάστευση, μόνιμη ή προσωρινή ή και εποχιακή συνίσταται στην μετακίνηση όχι απλώς από αναπτυσσόμενες προς αναπτυγμένες χώρες, αλλά κύρια από μη αναπτυγμένες βιομηχανικά προς βιομηχανικές περιοχές και χώρες .

Ο Gehlen σε άρθρο του πληροφορεί: πως σε παγκόσμια ημερίδα για την μετανάστευση στην πόλη Tutzing δημοσιοποιήθηκαν νέοι αριθμοί για την παγκόσμια μετακίνηση ανθρώπων από όλα τα σημεία της γης. Κοντά στα 15 εκατομμύρια ανέρχονται οι άνθρωποι, οι οποίοι λόγω πολέμων και εμφυλίων με την προστασία των Ενωμένων Εθνών εξαναγκάστηκαν σε προσφυγιά από τις πατρίδες τους. Περίπου 500 εκατομμύρια άνθρωποι βρέθηκαν στους δρόμους της φυγής από τις πατρίδες για να γλυτώσουν από την ανέχεια μια και δεν είχαν κανένα εισόδημα. Η παγκόσμια τράπεζα αποτιμά στην έκθεσή της για την παγκόσμια ανάπτυξη, ότι το 1990 περισσότερο από 1 δισεκατομ-μύριο άτομα υποφέρουν από την απόλυτη φτώχεια , ότι περισσότερο από το 1/5 των ανθρώπων της γης υποφέρουν από την πείνα. Σύμφωνα με διαπι-στώσεις του παγκόσμιου οργανισμού υγείας FAO, το 70% του πληθυσμού της γης αντιμετωπίζει την έλλειψη βασικών ειδών διατροφής και υποσιτίζεται και το 24% βρίσκεται σε άμεση ανάγκη ειδών διατροφής .

Στην Ευρώπη ζουν 1,5 εκατομμύρια πρόσφυγες, οι οποίοι είναι το 1/10 του παγκόσμιου συνόλου. Οι υπόλοιποι από τα 15 εκατομμύρια μοιράζονται στις άλλες φτωχότερες περιοχές της γης, οι οποίες δεν είναι σε θέση ούτε τους δικούς τους λαούς να θρέψουν σωστά .

Η Ελλάδα έζησε δυο μεγάλα μεταναστευτικά κύματα. Το πρώτο από το 1990 μέχρι το 1920 με 563.745 μετανάστες προς τις υπερατλαντικές χώρες, όπως Αμερική, Καναδά, Αυστραλία και το δεύτερο από το 1955 μέχρι το 1975 με 1.197.343 μετανάστες, από τους οποίους 758.351 μεταναστεύουν σε ευ-ρωπαϊκές χώρες και το 85% αυτών το υποδέχεται η Γερμανία (BRD) .

Το Βέλγιο ήταν από τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο στόχος της μετανά-στευσης της αλλοδαπής εργατικής δύναμης και μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο έζησε πολλαπλά κύματα μετανάστευσης. Ο αριθμός των μεταναστών που ζούσε το 1980 στο Βέλγιο ανερχόταν στις 950.000 και αντιστοιχούσε στο 10% .

Στην Γερμανία ζουν σήμερα περίπου 6.500.000 αλλοδαποί μετανάστες, από τους οποίους 2.000.000 είναι Τούρκοι στην εθνικότητα και μαζί μ' αυ-τούς άλλο 1.500.000 πρόσφυγες, οι οποίοι προέρχονται από την πρώην Σο-βιετικής Ένωση, την Πολωνία, Ρουμανία και βρέθηκαν στην Γερμανία μετά το 1988. Ζουν λοιπόν στην Γερμανία 8.000.000 πολίτες - δηλαδή περίπου ένα 10% του συνολικού πληθυσμού - των οποίων η μητρική γλώσσα δεν εί-ναι η γερμανική και οι πολιτιστικές, πολιτισμικές και κοινωνικές νόρμες, κοι-νωνικές σχέσεις και εμπειρίες διαφέρουν απ' αυτές της γερμανικής κοινω-νίας .

Η Ευρωπαϊκή κοινότητα από χρόνια έχει ασχοληθεί και τοποθετηθεί για το γεγονός της μετανάστευσης “το φαινόμενο της μετανάστευσης ομάδων εργα-ζομένων αποτελεί σήμερα και στο μέλλον ένα από τα καίρια οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα της ζωής στην Ευρώπη” .

Από την ανέγερση του τείχους 1961 και εξαιτίας της αδυναμίας της τ. Ομοσπονδιακής Γερμανίας να προμηθευτεί εργατικό δυναμικό από την Λαϊκή Δημοκρατία της Ανατολικής Γερμανίας ως το 1973, η μετανάστευση στη χώρα αυτή διανύει τη φάση μιας ανεξέλεγκτης επέκτασης. Το 1973, κάτω από την πίεση της οικονομικής ύφεσης και των προβλημάτων που είχε δημιουργήσει ο τεράστιος όγκος των αλλοδαπών εργατών η Γερμανία αναγκάζεται να θεσπίσει μέτρα περιορισμού για την είσοδο των αλλοδαπών εργατών.

Στις αρχές της 10ετίας του 1980 τα συνδεδεμένα με την μετανάστευση και τους αλλοδαπούς κοινωνικά ζητήματα αρχίζουν να παίρνουν προτεραιότητα σε σχέση με τα οικονομικά. Η παρατεινόμενη παραμονή των αλλοδαπών η μετατροπή τους σε εθνικές μειονότητες αποτελούν τη βάση ενός αναγεννημένου και εντεινόμενου (νέο)ναζισμού και την δημιουργία ακρο-δεξιών πολιτικών κομμάτων. Αναπτύσσονται ιδεολογίες που επαγγέλλονται την εκδίωξη των ξένων και παρατηρείται μια τρομαχτική έξαρση του ποσοστού των νέων που εκφράζουν μια ναζιστική και ρατσιστική νοοτροπία μέσα από την έκφραση προκαταλήψεων και την άσκηση βίας κατά των ξένων, με μανιφέστα ενάντια στην ιδέα μιας πολυπολιτισμικής Γερμανίας.

Σε μια Ευρώπη χώρου αναζήτησης εργασίας, σταθμού της μετακίνησης στρατιών ανέργων, όχι μόνο από πολίτες αυτής, αλλά και από την Ασία και Αφρική, για αναζήτηση εργασίας, σε μια Ευρώπη της ανεργίας, σε μια Γερμανία που γνωρίζει την υψηλότερη από τότε άλλοτε ανεργία (κοντά στα 5.000.000), με 1,4 εκατομμύρια Γερμανούς μετανάστες σε χώρες της Ευρω-παϊκής Ένωσης, αναπτύσσονται και εξελίσσονται καθημερινά τα φαινόμενα της ξενοφοβίας, του ρατσισμού και των διαχωριστικών γραμμών. Φαινόμενα τα οποία οποιαδήποτε διοικητικά μέτρα είναι ανίκανα να τα περιορίσουν και να τα εξαλείψουν. Φαινόμενα τα οποία μόνο η εκπαίδευση εφόσον δημιουργηθούν προϋποθέσεις πολυπολιτισμικής αγωγής είναι δυνατόν να αντιπαλέψει.

Το 1991 και το 1992 τα συνοδευόμενα με αίμα φαινόμενα της βίας κατά των ξένων διατρέχουν από άκρη σ' άκρη όλη την Γερμανία. Από τη Leipzig, Berlin, Dresden, Ulm, Wittenberge, Eisenhótttenstadt, Blankenburg und und Ueckermónde, Mónster, Hónxη, Krefeld, Zwickau, Meißen, Bróhl, Gotha, Saabrócken, Kaufbreuren, Hagen μέχρι την Weimar, Augsburg, Trier, Mag-deburg, Kemnat, Rostock und Mφhlh. Η λίστα σ' αλήθεια είναι πολύ μεγαλύ-τερη και ακόμη δεν έχει κλείσει. Τέλος Μαΐου 1993, όταν όλοι είχαν ελπίσει και βιαστικά πιστέψει ότι είχε καταπολεμηθεί το μίσος και η βία, ξεκίνησε ένα κύμα βίας με το θάνατο πέντε Τούρκων στο Solingen. Μια αληθινά μακάβρια πράξη στο μεγαλείο της, ιδίως όταν συμβαίνει να ενέχονται σ' αυτές νεαροί ως δράστες. 1991, 1500 πράξεις βίας, 1992 2300 πράξεις βίας, με χαρακτη-ρισμό ακροδεξιές πράξεις βίας και εχθρότητα κατά των ξένων.

Η ένωση των δυο Γερμανιών συμβαίνει σε μια εποχή κατά την οποία τα προβλήματα και οι δυσκολίες που είναι συνδεδεμένες με το ζήτημα των αλλοδαπών έχουν πλήρως συνειδητοποιηθεί και η αμηχανία για την αντιμετώπισή τους είναι έντονη.

Η άνεργη Ανατολικογερμανική εργατική δύναμη προστίθεται στα προβλήματα εργασίας της ενοποιημένης Γερμανίας και αλλοδαποί αποτελούν πλέον κάθε μέρα και πιο ξεκάθαρα την μερίδα στην οποία καταλογίζουν όλα τα κοινωνικά και εργασιακά προβλήματα. Η ενοποιημένη Γερμανία βλέποντας τα προβλήματα

ενοποίησης της από 45ετίας διασπασμένης πολιτιστικής ταυτότητας αντιλαμβάνεται πόσο βάρος της είναι πια τα προβλήματα των αλλοδαπών εργατών.

Οι πρώην περιζήτητοι και παραγωγικοί αλλοδαποί εργάτες για επαγγέλματα και εργασίες που δεν ήταν “κατάλληλες” ή ήταν “βαριές” και “ανθυγιεινές” για τους ντόπιους, βρίσκονται σήμερα στα πρόθυρα της ανεργίας και βιώνουν τις αόρατες διαχωριστικές γραμμές που χωρίζουν, ισοπεδώνουν και διαφοροποιούν την ύπαρξη του καθένα, μέσα από τον όρο ντόπιος και αλλο-δαπός.

Το δικαίωμα παραμονής των αλλοδαπών εργατών στη χώρα υποδοχής και κύρια στη Γερμανία συνοδεύεται από ένα ηθικό δικαίωμα: “οι αλλοδαποί οι οποίοι ήταν το κοινωνικό εκείνο στρώμα που συνέβαλλε στο οικονομικό οικοδόμημα της Γερμανίας που με τη σειρά του οδήγησε στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου των πολιτών της, έχουν το ηθικό δικαίωμα και στους δύσκολους οικονομικούς καιρούς, μέσα από την συνολική αλληλεγγύη της Γερμανικής κοινωνίας, να γίνονται αποδεκτοί και να μην αποτελούν τα εξιλαστήρια θύματα της όποιας κρίσης” .

Η αυξανόμενη πληθυσμιακή και οικονομική σημασία των αλλοδαπών στις χώρες υποδοχής δημιούργησε αυξανόμενες αντίρροπες πιέσεις για κοινωνική και πολιτιστική ένταξη. Από την μια μεριά οι μετανάστες προβάλλουν το δικαίωμα αίτημά τους για συμμετοχή στη ζωή της χώρας που ζουν και εργάζονται με παράλληλη αξίωση για διαφύλαξη των πολιτισμικών τους χαρακτηριστικών και κυρίως: (γλώσσα, θρησκεία, ήθη και έθιμα). Από την άλλη μεριά, η κοινή γνώμη των χωρών υποδοχής αντιστέκεται στις συνέπειες της διαμόρφωσης και της παραμονής των μεταναστών στην χώρα και συχνά εκφράζεται εχθρικά.

Το ζήτημα της αφομοίωσης, της ένταξης, της ενσωμάτωσης ή της συνεχιζόμενης απομόνωσης, περιθωριοποίησης των αλλοδαπών, ή της εκδίωξης τους είναι δυνατόν να αποτελέσει στο μέλλον την κρίσιμότερη δοκιμασία των δημοκρατικών κανόνων που αυτές οι κοινωνίες δοκίμασαν ποτέ. Πολλά κοινωνιολογικά ινστιτούτα και παιδαγωγικές εργασίες διαπιστώνουν την αναγκαιότητα λήψης μέτρων για την διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης και προβάλλουν ως αναγκαιότητα την προσαρμογή των αλλοδαπών στα κοινωνικά δεδομένα.

Προτείνουν δε την προσαρμογή και την ανάπτυξη συμπεριφορών πολιτιστικής διαπερατότητας αντί της ενσωμάτωσης και της αφομοίωσης. Προβάλλουν ρεαλιστικές προτάσεις και λύσεις για ίσες ευκαιρίες και τον προσανατολισμό των πολιτών σε συμπεριφορές που αναδείχνουν μια ταυτόχρονη αποδοχή της πολιτιστικής ταυτότητας των αλλοδαπών από την Γερμανική κοινωνία.

Για τη νέα τάξη της κοινωνικής εθνολογικής σύνθεσης όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στη γερμανική κοινωνία δεν είναι δυνατόν να μπαίνει και ούτε νομίζω ότι μπαίνει το ερώτημα: αν θέλουν οι Γερμανοί να ζήσουν μαζί με τους αλλοδαπούς μετανάστες, τους πρόσφυγες, τους ζητούντες άσυλο.

Το κρίσιμο ερώτημα που έχει τοποθετηθεί είναι: πως, με ποιο τρόπο θέλουν και μπορούν οι Γερμανοί να ζήσουν καλύτερα με τους ξένους; Ο Wilhelm Bfgrger τοποθετείται στο κρίσιμο αυτό ερώτημα λέγοντας: η ερώτηση αυτή μπορεί να απαντηθεί μόνο με πνεύμα ανθρωπιστικό, με ανεκτικότητα και ρεαλισμό. “Οι Γερμανοί σήμερα οφείλουν να σταθούν ανοιχτοί στις πολιτιστικές και πολιτισμικές επιρροές, δεν υπάρχει κανένας λόγος να δείχνουν άγχος για απώλεια της εθνικής ταυτότητας, αλλά πρέπει να αντιληφθούν την αυτονόητη ευκαιρία να αναπτύξουν και να διευρύνουν την δική τους πολιτιστική κληρονομιά και κουλτούρα.

Μπορούσε ποτέ να αναπτυχθεί ευρωπαϊκός, γερμανικός πολιτισμός χωρίς την σημαντική συμβολή και τον παλμό του ελληνικού, ρωμαϊκού, ινδικού, αραβικού πολιτισμού και της πολιτιστικής παρά-δοσης τους;”

Από την 10ετία του '80 η Γερμανία τοποθετεί ως εσωτερική και κοινωνική πολιτική με φυσικό επακόλουθο και στην εκπαιδευτική πολιτική, τη διγλωσσία στο εκπαιδευτικό σύστημα με στόχο την πολιτιστική και κοινωνική ενσωμάτωση των νέων στην γερμανική κοινωνία. Οι παιδαγωγοί αναζητούν και αναδειχνουν ένα πλήθος από παιδαγωγικά μοντέλα προσανατολισμένα στους στόχους αυτούς (αλλοδαπές και δίγλωσσες τάξεις) προσφέροντας διδασκαλία κατά ένα μέρος στην μητρική γλώσσα και κατ' άλλο στην Γερμανική, αφήνοντας ανοιχτές τις δυνατότητες επιστροφής στην πατρίδα. Την περίοδο του 1986 στην Βαυαρία τα 31,5% των αλλοδαπών μαθητών επισκέπτονται δίγλωσσες τάξεις ενώ στα άλλα κρατίδια των ποσοστό αυτών βρίσκεται κάτω του 10% .

Στη Βόρεια Ρηνανία Βεσφαλία κατά το σχολικό έτος 1986/87 από τους 270 χιλιάδες και πλέον αλλοδαπούς μαθητές, μόνο 12.000, που το ποσοστό τους είναι μικρότερο από 5%, επισκέπτεται ξεχωριστά σχολεία από τους γερμανούς μαθητές, αλλά παρόλα αυτά διδάσκονται τη γερμανική γλώσσα .

Η μετατροπή σε μειονότητα είναι μια διαδικασία, με την οποία κυρίαρχες κοινωνικές ομάδες αποδίδουν στους νεοφερμένους μερικά (πραγματικά ή φανταστικά) χαρακτηριστικά και τα χρησιμοποιούν προκειμένου να δικαιολογήσουν την απόδοση σ' αυτούς συγκεκριμένων οικονομικών κοινωνικών και πολιτικών ρόλων. Σαν αντίδραση της εμπειρίας που είχαν οι μετανάστες και έχουν απόγονοι τους, αναπτύσσουν τις δικές τους κουλτούρες και θεσμούς και αντιλαμβάνονται τους εαυτούς τους ως ξεχωριστές ομάδες μέσα στην κοινωνία.

Τα φαινόμενα της πολιτιστικής περιθωριοποίησης των εθνικών μειονοτήτων, από μελετητές της Αμερικάνικης μετανάστευσης που παρουσιάζει πολλές ομοιότητες μ' αυτή της Ευρωπαϊκής, αποδίδεται σε δύο παράγοντες:

1. Η εμμονή των μελών της μειονότητας να διατηρούν τους δεσμούς τους με τον πολιτισμό της χώρας καταγωγής τους.
2. Οι τυπικές και άτυπες διακρίσεις σε βάρος των μειονοτήτων, διακρίσεις οι οποίες εκτός των άλλων εμποδίζουν τα μέλη των μειονοτήτων στην προσπάθεια τους να υιοθετήσουν τον πολιτισμό της νέας «πατρίδας» τους και τα αποθαρρύνουν αποτρέποντας τα από την προσπάθεια αυτή.

Παρά πολλοί μελετητές αναφέρουν: πως κύρια αιτία της πολιτιστικής και κοινωνικής περιθωριοποίησης των αλλοδαπών, βρίσκεται στο ίδιο το σύστημα της χώρας υποδοχής. Σύστημα το οποίο από τη δομή του προβλέπει κά-ποια θέση για τις εθνικές μειονότητες και αυτές κατατάσσονται στην κοινωνική ιεραρχία με τον τρόπο που αυτό προβλέπει για την κάθε συγκεκριμένη μειονότητα.

Όταν στις χώρες υποδοχής έγινε πλέον ξεκάθαρο, ότι η μετανάστευση και η παραμονή μέρος των μεταναστών θα αποτελούσε πλέον ένα μόνιμο φαινόμενο, τοποθετούν στο πλαίσιο της μεταναστευτικής τους πολιτικής την αντίληψη της ενσωμάτωσης. Αργότερα ακολούθησαν και εφαρμόστηκαν διάφορα πολιτικά σχέδια και ιδέες που είχαν στόχο την αφομοίωση των αλλοδαπών από τις κοινωνίες υποδοχής. Τελευταία παρουσιάζεται ως κεντρικό σημείο και αναγκαιότητα η διατήρηση της μητρικής κουλτούρας τους και η γνωριμία, η επαφή τους και επικοινωνία με τις κουλτούρες των χωρών υποδοχής

Η έννοια Απώλεια της Πολιτιστικής ταυτότητας (Akkulturation) προέρχεται από την ανθρωπολογία και χρησιμοποιήθηκε σε έρευνες επικοινωνίας και επαφής πολιτισμών και πολιτιστικής αλλαγής, η οποία και αναπτύσσεται στην πρωταρχική κοινωνία . Η έννοια αυτή αφορά την επαφή και τους δίαυλους επικοινωνίας που αναπτύσσονται ανάμεσα σε δύο διαφορετικές πολιτι-στικές ομάδες και την προσαρμογή και των δύο ή μόνο του ενός. Για τον Es-ser η έννοια Akkulturation χαρακτηρίζει την ηθελημένη ή αθέλητη κάτω από πίεση αποδοχή στοιχείων της κουλτούρας της πλειοψηφίας διαμέσου της ατομικής κουλτούρας της μειονότητας χωρίς αυτό να οδηγεί στην ενσωμά-τωση ή την αφομοίωση. Οδηγεί στη διαμόρφωση μιας νέας κουλτούρας των μεταναστών στην οποία στοιχεία πολιτισμικά της κυρίαρχης κουλτούρας εν-σωματώνονται στην κουλτούρα της μειονότητας. Γενικά αντιστοιχεί συχνά με τη διαδικασία της αφομοίωσης.

Κοινωνιολόγοι και κοινωνικοί ψυχολόγοι χρησιμοποιούν αυτή την έννοια σαν μια γενική έννοια στην εργασία τους με εθνικές μειονότητες ή με μετανά-στες. Στην χρήση της η έννοια Akkulturation δεν αποτελεί έναν ξεκάθαρο όρο γιατί αντικαθίσταται πολλές φορές από τα συνώνυμα αφομοίωση, προσαρ-μογή, ενσωμάτωση και έτσι δεν εκφράζει ούτε και περιγράφει ένα φαινόμενο ξεκάθαρα και με καθορισμένο τρόπο. Πολλές φορές περιγράφεται σαν το α-ποτέλεσμα της επαφής πολιτισμών και άλλες ως η διαδικασία συνάντησης αυτών .

Η ενασχόληση με το πρόβλημα των αλλοδαπών στη γερμανική κοινωνία αναδεικνύει την έννοια της ενσωμάτωσης με την οποία και αυτό είναι στενά συνδεδεμένο. Γεννά δε μια καθοριστική ερώτηση, πρέπει να λαμβάνει χώρα αυτή η διαδικασία, και εάν ναι πώς ;

Η απαίτηση για ενσωμάτωση των αλλοδαπών στη Γερμανία μοιάζει να εί-ναι σαν ένα σύνθημα το οποίο έχει πολυχρησιμοποιηθεί αφήνοντας σχεδόν σ' όλους μια πικρή ανάμνηση. Πολλές φορές αντί αυτής χρησιμοποιείται η έννοια της προσαρμογής για εκφράσει την προσπάθεια ένταξης των μετανα-στών στις δομές των κοινωνιών υποδοχής και προπάντων στο πολιτικοοικο-νομικό σύστημα και την εκπαιδευτική πραγματικότητα και τις περισσότερες φορές δεν έχει καμιά σχέση με την πολιτιστική προσαρμογή και την πολιτι-στική διαπερατότητα.

Μια διαδικασία ενσωμάτωσης θα ήταν κατορθωτή εάν στον όρο ένταξη, κοινωνική ενσωμάτωση είχε νόημα και περιεχόμενο η έννοια της συνάντησης των δυο πολιτισμών και της δίπλευρη προσαρμογής των αξιών και των αρ-χών, η αλληλοκατανόηση και αλληλοαποδοχή η οποία και θα αναδεικνυόταν μέσα από την παροχή ίσων ευκαιριών. Μέσα από το περίγραμμα αυτό και την αποδοχή αυτή θα έπρεπε μια γνήσια πολιτική για τους αλλοδαπούς να προ-σέβλεπε σε μια διαδικασία προσαρμογής τους και σε μια διαδικασία προ-σαρμογής των Γερμανών.

Έτσι μέσα από τη διαδικασία της προσαρμογής των κοινωνικών δομών για παροχή ευκαιριών: για μια θέση εργασίας, για την εκμάθηση και την ά-σκηση ενός επαγγέλματος ή τις ευκαιρίες που δίνονται για την οργάνωση της προσωπικής ζωής και του ελεύθερου χρόνου με δραστηριότητες που δίνουν την δυνατότητα να βιώνει και να ζει τις παραδόσεις και τα έθιμα του, που α-ντιστοιχούν με την αναγνώριση της ύπαρξής του.

Ενσωμάτωση ή διατήρηση της πολιτιστικής ταυτότητας ή προσπάθεια για την συνύπαρξη και των δυο - δηλαδή η επονομαζόμενη διπλή στρατηγική - αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί τον προβληματισμό από την διάρκεια της 10ετίας του '70 και την πρόταση παιδαγωγών που ασχολήθηκαν με τα αλλο-δαπά παιδιά .

Η ενσωμάτωση από την Κυβέρνηση του Κρατιδίου της Βόρειας Ρηνανίας Βεστφαλίας ορίζεται : ως η κοινωνική διαμεσολάβηση και η ατομική ικανότητα για αντίληψη των ευκαιριών ισότητας από τις δυνατότητες και τις προ-σφορές της κοινωνίας. Θεωρεί δε πως βασικό στοιχείο της δικής της στρατηγικής πολιτικής για τους αλλοδαπούς είναι η επιλογή της “ικανότητας για εν-σωμάτωση” και της “θέλησης για ενσωμάτωση” των νεαρών αλλοδαπών μια και αποτελεί την ομάδα στην οποία απευθύνεται. Η ενσωμάτωση ως έννοια στις θέσεις επίσημων φορέων παρουσιάζεται με μια πληθώρα διαστάσεων, από την διαπολιτισμική διάσταση ως την διάσταση του εξαναγκασμού της αφομοίωσης. Έτσι το Υπουργείο εργασίας (1972) χρησιμοποιεί τους όρους της προσαρμογής “Eingliederung” και “soziale Integrtion” κοινωνικής ενσω-μάτωσης. Η σύνοδος των υπουργών παιδείας (ΚΜΚ) (1971) χρησιμοποιεί την έννοια της προσαρμογής “Eingliederung”. Το συνδικάτο του μετάλλου IG Metall επεξεργάζεται το 1970 ένα μοντέλο διαπολιτισμικής ενσωμάτωσης των αλλοδαπών μαθητών στα Γερμανικά σχολεία. Το συνδικάτο των εργατών DGB από το 1975 επιθυμεί την κοινωνική ενσωμάτωση των ξένων εργατών. Η σύνοδος των ειδικών των Χριστιανοδημοκρατών CDU για τα θέματα των αλλοδαπών το 1975 επεξεργαζόμενη ένα σχέδιο προτείνει την κοινωνική έ-νταξη σαν την έξοδο από το δίλημμα ανάμεσα στην πορεία εξαναγκασμού και την εξολοκλήρου αφομοίωση .

Η ενσωμάτωση ως έννοια και ως διαδικασία δεν έχει καμιά σχέση με την έννοια και τις διαδικασίες της αφομοίωσης, η οποία και είναι μια μονόπλευρη και μονοσήμαντη διαδικασία προσαρμογής της μειονότητας στην κυρίαρχη πλειοψηφία και αποτελεί μια διαδικασία ισοπέδωσης της προσωπικότητας.

Με τον όρο αφομοίωση εννοούμε την διαδικασία της ολοκληρωτικής προσαρμογής της μειονότητας στις νόρμες και αντιλήψεις, στον τρόπο ζωής της χώρας υποδοχής ώστε στο τέλος εξαφανίζεται κάθε διαφορετικότητα.

Εννοούμε όλες εκείνες τις προσπάθειες που αποσκοπούν σ’ ένα είδος «γερμανοποίησης» των αλλοδαπών παιδιών. Τον κίνδυνο αυτόν τον διατρέ-χουν κυρίως οι αλλοδαποί μαθητές των γερμανικών κανονικών τάξεων λόγω της παραμέλησης και του παραγκωνισμού της μητρικής τους γλώσσας και της πολιτιστικής τους παράδοσης και κληρονομιάς, πράγμα που έχει ως συ-νέπεια τη σταδιακή αποξένωση των παιδιών από τη γλώσσα τους, τον πολι-τισμό τους, τη μειονότητα και την οικογένειά τους .

Η απομόνωση ενός μέρους των αλλοδαπών παιδιών και νέων και η πα-ράλληλη αφομοίωση ενός άλλου μέρους οδηγούν νομοτελειακά στη διάσπα-ση της ενότητας των παιδιών και νέων μιας μειονότητας ως συνόλου. Μέσα από όλο αυτό το θεωρητικό πλαίσιο φαίνεται ξεκάθαρα πώς οι Έλληνες μετα-νάστες καλούνται να ανταποκριθούν στην επιταγή ανάπτυξης μηχανισμών προσαρμογής μέσα από τους οποίους θα συμμετέχουν στη διαμόρφωση της κοινωνικής και πολιτιστικής πραγματικότητας της χώρας στην οποία ζουν.

Η ένταξη τους στην πραγματικότητα αυτή, όπως και η περιθωριοποίησής τους είναι ζητήματα κορυφαία, τα οποία απαιτούν δύο προϋποθέσεις:

α)Την διάθεση των μεταναστών να αντιληφθούν με διορατικότητα το δρό-μο της πορείας τους προς το μέλλον.

β)Τη θέληση της χώρας υποδοχής να αποδεχθεί τους αλλοδαπούς ως ε-νεργά και ισότιμα μέλη της, θέληση η οποία και θα αναδειχнется μέσα από θεσμικά πλαίσια που στοχεύουν στο μετασχηματισμό των κοινωνικών και κρατικών μηχανισμών της.

γ) Τη θέληση της χώρας προέλευσης να βοηθήσει τους μετανάστες να αντιληφθούν την πραγματικότητα και να σχεδιάσουν την νέα πορεία προς το αύριο, το μέλλον αποποιοούμενες κάθε λογική χειραγώγησης που οδηγεί στην καθυστέρηση και στην διπλή κοινωνική αποκοπή και αποξένωση.

Τον κύριο ρόλο για την εξέλιξη της προσαρμογής θα τον διαδραματίσει η μορφή της εκπαίδευσης και ο χαρακτήρας που αυτή θα έχει, μέσα από την διάσταση μονοπολιτισμική ή πολυπολιτισμική, ανεκτική απέναντι στην ιδιαι-τερότητα της διαφορετικότητας ή αυταρχική που στοχεύει στην αφομοίωση και την ομοιομορφία.

Ακόμη και για την ενσωμάτωση των αλλοδαπών παιδιών μέσα στη Γερμα-νική κοινωνία, η οποία θεωρείται ένας από τους κύριους και πρώτους στό-χους, επιδιώξεις του γερμανικού σχολείου, θα μπορούσε κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και αναγκαίους μετασχηματισμούς και ένα σχολείο μητρικής γλώσσας να είχε μεγαλύτερη επιτυχία.

Σ' αυτό θα πραγματοποιούνταν η διαδικασία της ενσωμάτωσης και της κοινωνικής ένταξης μέσα σ' ένα σχολικό σύστημα αναγνώρισης και αποδο-χής, το οποίο δεν επέβαλλε, απαιτώντας την απότομη και ισοπεδωτική, δια-μέσου του περιεχόμενου της συγκεκαλυμμένης βίας, ενσωμάτωση.

Θα ήταν δυνατόν να επιτευχθεί σταδιακά με φυσικό τρόπο, θεληματικά και χωρίς την πιθανή εμφάνιση ψυχοσωματικών ανωμαλιών.

Ενσωμάτωση δεν σημαίνει μόνο το να μάθει κανείς τη γλώσσα ενός λαού και να μπορεί να συμμετέχει στην υλική ευημερία και τις δυνατό-τητες μιας χώρας, ενσωμάτωση σημαίνει κάτι πολύ περισσότερο, το να αισθάνεται κανείς άνετα σε μια χώρα και να αναγνωρίζεται σαν ι-σότιμο μέλος σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Ενσωμάτωση είναι η αντίληψη που αποκτά κανείς ότι μπορεί να βλέπει τους ορίζοντες του για το μέλλον ανοιχτούς.

Το να αισθάνεται πως η κοινωνία αγωνιά γι' αυτόν, υπολογίζει σ' αυτόν, δεν τον βλέπει σαν κάτι περιττό και επιζήμιο, αλλά ένα ισότιμο μέλος μαζί με το οποίο όλοι συνεργαζόμενοι θα δούλευαν για την πρόοδο και προκοπή της.

Ενσωμάτωση που επιχειρείται μέσα από το περιεχόμενο της αντίληψης της αφομοίωσης, της υποταγής, το να γίνει κανείς απαρνητής των οικογενεια-κών παραδόσεων και εθίμων, αποτελεί μια επικίνδυνη διαδικασία, γιατί δη-μιουργεί μια συνεχή αντίδραση την «αντιενσωμάτωση». Τα αρνητικά συ-ναισθήματα που γεννά αυτή η αρνητική έννοια «αντιενσωμάτωση» εκδηλώ-νονται με μια διαρκώς αρνητική στάση απέναντι σε πρόσωπα και γεγονότα με ένα «αντιδραστικό» τρόπο μέσα στην γερμανική κοινωνία.

Οι αλλοδαποί δεν έχουν καμία γνήσια ευκαιρία ή ελάχιστες δυνατότητες να βοηθήσουν και οι ίδιοι στη λεγόμενη ενσωμάτωση τους στη γερμανική κοι-νωνία. Το περιεχόμενο των προβλημάτων με τα οποία αυτή είναι συνδεδεμέ-νη, έχει διαστάσεις καθαρά πολιτικές, ιδεολογικές, οικονομικές.

Αποτελεί ξεκάθαρα ένα κοινωνικό φαινόμενο με προεκτάσεις που έχουν άμεση σχέση με την επιλογή για τον περιορισμό της κοινωνικής κινητικότητας και τη διατήρηση της ισχύουσας κοινωνικής διαστρωμάτωσης, στην οποία οι αλλοδαποί αποτελούν το κατώτατο κοινωνικό και οικονομικό στρώμα.

Η ευθύνη ανήκει και χρεώνεται σ' όλους εκείνους που κάνουν πως αγνο-ούν την ύπαρξη των προβλημάτων και προτείνουν και αναζητούν νέα μέτρα δια μέσου των οποίων θα είναι ευκολότερη η προσαρμογή των αλλοδαπών στα πρότυπα των

αναγκών τους, ώστε αυτοί προσαρμοσμένοι και υποτακτικοί να συνεχίσουν να ζουν από το περιθώριο στη σκιά της κοινωνικής ζωής. Αν οι βιομηχανικές κοινωνίες εξελίσσονται σε κοινωνίες των 2/3, ποιο είναι το κοινωνικό εκείνο στρώμα του οποίου συμπιέζονται τα δικαιώματα του και οι διεκδικήσεις για συμμετοχή στην κοινωνική ζωή και το κοινωνικό γίνεσθαι;

Ποια κοινωνική ομάδα βρίσκεται σε μια οριακή κοινωνική και οικονομική θέση;

Ποια κοινωνική ομάδα επιβάλλεται να έχει ένα πλήθος υποχρεώσεων και τα ελάχιστα δικαιώματα; Μήπως παγκοσμίως είναι μόνο μια κοινωνική ομάδα που έχει το όνομα “ξένοι εργάτες” και πολιτισμικές μειονότητες ;